

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

19 oktober 1998

ONTWERP VAN DECREET

**houdende begrotingstechnische aanpassingen in het licht van de bijstandsverlening
ingevolge de watersnood van september 1998**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting
uitgebracht door mevrouw Veerle Heeren**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Georges Cardoen.

Vaste leden : de heren Georges Beerden, Georges Cardoen, mevrouw Veerle Heeren, de heer Marc Olivier, de heer Mark Van der Poorten ;

de heren Ward Beysen, Julien Demeulenaere, Francis Vermeiren ;

de heren Herman De Loor, André Kenzeler, Marcel Logist ;

de heren Filip Dewinter, Christian Verougstraete ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh ;

mevrouw Vera Dua.

Plaatsvervangers :

de heren Leonard Quintelier, John Taylor, mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche, Bart Vandendriessche, Marc Van Peel ;

de heren Marc Cordeel, Jacques Devolder, Freddy Feytons ;

de heren Peter Dufaux, Jacques Timmermans, Tuur Van Wallendael ;

de heren Wilfried Aers, Frank Creyelman ;

de heer Paul Van Grembergen ;

mevrouw Ria Van Den Heuvel.

Zie :

1139 (1998-1999)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Advies van de Raad van State

– Nr. 3 : Amendementen

INHOUD

	Blz.
I. Inleidende uiteenzetting door de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting	4
II. Uiteenzetting namens het Rekenhof door mevrouw Christine Vandekerckhove, eerste-auditeur-revisor bij het Rekenhof	4
III. Tussenkomsst van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën en Begroting naar aanleiding van de opmerkingen van het Rekenhof	5
IV. Algemene bespreking	
1. Vragen en opmerkingen van de commissieleden	6
2. Antwoorden van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën en Begroting, en de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting	8
3. Replieken	9
V. Artikelsgewijze bespreking	10
VI. Eindstemming	11
Tekst aangenomen door de commissie	12

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting besprak op 7 en 13 oktober 1998 het ontwerp van decreet houdende begrotingstechnische aanpassingen in het licht van de bijstandsverlening ingevolge de watersnood van september 1998.

Gelet op de unanieme wens van de commissie om het ontwerp van decreet zo spoedig mogelijk te kunnen behandelen in de plenaire vergadering, beslist de commissie conform artikel 56, 3 van het Reglement eenparig dat er geen reflectietijd en reflectienota's zullen zijn.

I. Inleidende uiteenzetting door de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting

De Vlaamse regering wil met dit ontwerp van decreet snel en accuraat inspelen op de behoefte aan hulpverlening die is ontstaan ingevolge de watersnood van september 1998. De maatregelen zijn gericht op de betrokken gemeenten en OCMW's en de getroffen particulieren. Meer bepaald heeft de Vlaamse regering de intentie om te voorzien in een voorschottenregeling via de OCMW's.

De minister stelt dat het de bedoeling is de betrokken gemeenten maximaal te ondersteunen en ook te vergoeden voor de kosten die voortvloeien uit de geleverde inspanningen. Hij wijst erop dat zowel het Gemeentefonds als het Investeringsfonds bijdraagt aan het Noodfonds. Om soepeler te kunnen inspelen op de financiële weerslag van een ramp wordt voorgesteld het decreet betreffende het Gemeentefonds en het decreet betreffende het Investeringsfonds te wijzigen.

De minister verklaart dat het federaal Rampenfonds uiteindelijk zal instaan voor de vergoeding van de slachtoffers van de natuurramp. Die vergoeding kan evenwel slechts uitbetaald worden nadat de getroffen personen dringende werken hebben laten uitvoeren en zij die uitgaven met facturen kunnen staven. Voor veel particulieren kan dit financiële problemen met zich mee brengen. Vandaar stelt de Vlaamse regering een voorschottenregeling via de OCMW's voor. Een bedrag van één miljard frank zou ter beschikking worden gesteld van de OCMW's van de gemeenten die opgenomen zijn in de lijst van gemeenten die erkend zijn door het

Rampenfonds. Het gaat daarbij om terugbetaalbare voorschotten.

Verder wordt er in het ontwerp van decreet een aantal modaliteiten vastgesteld met betrekking tot de rekeningen en de rekeninghouders.

II. Uiteenzetting namens het Rekenhof door mevrouw Christine Vandekerckhove, eerste-auditeur-revisor bij het Rekenhof

Mevrouw Christine Vandekerckhove maakt namens het Rekenhof vooreerst een prealabele bedenking. Het Rekenhof is ervan overtuigd dat het ontwerp van decreet een nobel doel beoogt : de Vlaamse regering tracht de traag draaiende administratieve molen van het Rampenfonds – alwaar slechts voorschotten kunnen worden verleend na wederbelegging – te ondervangen door bij decreet een voorschottenregeling uit te bouwen voor de slachtoffers van de voorbije watersnood in het Vlaamse Gewest.

De bedenking kan echter worden geformuleerd of het aanpassen van de wetgeving van het Rampenfonds geen "doelmatiger" aanpak is van het probleem. Via onderhavig decreet wordt immers een tweede administratief kanaal gecreëerd : naast een aanvraag bij het Rampenfonds zal het slachtoffer immers nu ook een aanvraag moeten indienen bij het OCMW. Bovendien worden een 125-tal Vlaamse rekenplichtigen bijgecreëerd, wat heel wat administratieve consequenties meebrengt.

Vervolgens geeft mevrouw Vandekerckhove commentaar bij de artikelen die voor aanvulling of precisering in aanmerking komen.

Artikel 2 dient melding te maken van het KB van 18 september 1998, waarbij de hevige stortregens die op 13, 14 en 15 september 1998 gevallen zijn op het grondgebied van verschillende gemeenten als een algemene ramp worden erkend en waarbij de geografische uitgestrektheid van deze ramp wordt afgebakend, dit in uitvoering van de wet van 12 juli 1976 betreffende natuurrampen.

In artikel 3 wordt een decretale machtiging voorzien voor een debetstand van maximaal één miljard frank op de orderekening 83.20.

Ten aanzien van artikel 4 kan de vraag worden gesteld op welke manier er kan worden verhinderd dat een OCMW meer uitbetaalt dan het gerechtigd is te doen. Indien immers verschillende OCMW's

meer uitbetalen dan het bedrag dat voor hun is voorzien volgens artikel 5, dan zal uiteindelijk het debetsaldo op de orderekening 83.20 het bedrag van één miljard frank overtreffen zodat de parlementaire machtiging wordt overschreden. Het Rekenhof stelt derhalve voor dat een kredietplafond of een kredietvergrendeling wordt geïnstalleerd per financiële rekening.

De voormelde bepalingen veronderstellen debetstanden voor alle financiële rekeningen geopend naar aanleiding van onderhavig decreet, die zullen worden geïntegreerd in de dagelijkse kastoestand van de Vlaamse Gemeenschap. Aldus zou de Vlaamse Gemeenschap de financieringskost dragen van deze voorfinanciering. In dat geval zou ingevolge het specialiteitsbeginsel een nieuwe basisallocatie dienen te worden gecreëerd voor de onderscheiding van deze kosten tegenover de andere rentekosten en zouden aanvullende kredieten dienen te worden gestemd. Indien de kosten van de prefinanciering ten laste zouden vallen van de OCMW's, dient een dergelijke regeling in verband met de kostenafrekening voor de OCMW's duidelijk te worden gepreciseerd in het voorgelegde decreet, wat dan een impact zal hebben op de begroting van het OCMW, dat die kosten zal moeten integreren in zijn begroting via een aanpassing.

Ten aanzien van artikel 6 van het ontwerpdecreet neemt het Rekenhof aan dat de ontvanger van het OCMW als rekenplichtige zal fungeren in uitvoering van artikel 46 van de organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van 8 juli 1976.

Artikel 6 stipuleert verder ook dat de Vlaamse regering de modaliteiten van de organisatie van de rekenplichtigheid en van de controle erop door het Rekenhof zal bepalen. In dat verband wijst zijn college erop dat de rekenplichtigen van de Vlaamse Gemeenschap onderworpen zijn aan de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, die derhalve uitdrukkelijk in onderhavig artikel dient te worden vermeld.

In artikel 7 van het ontwerpdecreet dient het woord "of" te worden vervangen door "en", vermits zowel het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap als het Rekenhof de mogelijkheid moeten hebben om een controle op de verantwoordingsstukken ter plaatse te organiseren.

Artikel 8 stipuleert dat de Vlaamse Gemeenschap over de mogelijkheid beschikt om vanaf 15 december 2000 de verkregen voorschotten ambtshalve te laten aanzuiveren vanuit de rekening-courant van

het betreffende OCMW. Hieruit kan worden afgeleid dat de OCMW's derhalve aansprakelijk zijn voor resterende debetposities te wijten aan nalatigheden of fouten. Dergelijke aansprakelijkheid kan beter ondubbelzinnig worden vastgelegd, alsook de tenlasteneming van de financiële kosten die ingeval van nalatigheid of fouten ten laste vallen van het OCMW.

III. Tussenkoms van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën en Begroting, naar aanleiding van de opmerkingen van het Rekenhof

De minister verwijst naar artikel 4, waarbij het Rekenhof voorstelt dat een kredietplafond of een kredietvergrendeling wordt geïnstalleerd per financiële rekening. De minister verklaart dat aan elk van de betrokken OCMW's een maximumbedrag zal ter beschikking gesteld worden. De OCMW's mogen en kunnen dit bedrag niet overschrijden. Er wordt inderdaad per rekening een maximale debettoestand vastgesteld, die ook technisch bewaakt wordt. Aan de kassier van de Vlaamse Gemeenschap zullen hiervoor de nodige instructies gegeven worden.

Volgens de minister dient er geen nieuwe basisallocatie gecreëerd te worden. De rentelasten worden opgevangen binnen programma 24.4 ba. 21.02 "Debetrente op voorschotten in rekening-courant en op de kortlopende leningen verstrekt door het Gemeentekrediet van België".

De decreetgever heeft juist de bedoeling om, binnen de globale kastoestand van de Vlaamse Gemeenschap, deze middelen ter beschikking te stellen. Bijgevolg is het evident dat de hieruit voortvloeiende rentelasten aangerekend worden op deze basisallocatie. Er is nog voldoende krediet beschikbaar voor het begrotingsjaar 1998. De budgettaire weerslag op de begrotingen van 1999 en 2000 zal maximaal 38 miljoen frank bedragen (rentevoet 3,8%). Deze begrotingen zullen in deze zin aangepast, respectievelijk opgemaakt worden.

Uit het voorgaande blijkt dat de kosten van deze prefinanciering door de Vlaamse Gemeenschap worden gedragen en dat er bijgevolg sprake is van een budgettair neutrale operatie voor de betrokken OCMW's. De Vlaamse overheid zal de rentelasten dragen voor de voorschotten die zullen worden uitbetaald.

Bij artikel 6 verwijst het Rekenhof naar het aspect

rekenplichtigheid en de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof. Volgens de minister is het duidelijk de bedoeling van de decreetgever om niet af te wijken van de algemene principes van de rekenplichtigheid, beschreven in de wet van 29 oktober 1846, en tegelijk om de modaliteiten, die nader zullen bepaald worden door de Vlaamse regering, zo eenvoudig mogelijk te houden met het oog op de meest praktisch werk-bare situatie. In de lijn van de interne organisatie en taakverdeling binnen het OCMW wordt de ont-vanger beschouwd als rekenplichtige.

Bij artikel 8 suggereert het Rekenhof om de aan-sprakelijkheid van de OCMW's voor resterende debetposities uitdrukkelijk op te nemen in de tekst van het ontwerp. Uit dit artikel blijkt volgens de minister duidelijk dat de maximumbedragen die aan de OCMW's ter beschikking worden gesteld ambtshalve zullen aangezuiverd worden vanuit de rekening-courant van de OCMW's als de specifiek geopende financiële rekeningen op dat ogenblik nog een debetstand vertonen. Dit impliceert dat de aansprakelijkheid berust bij de OCMW's. De tech-nische blokkering van de maximale debettoestand en de bestaande wetgeving voor de rekenplichtigen maakt het niet nodig dat deze aansprakelijkheid vastgelegd wordt in het decreet.

De minister verklaart ten slotte dat de overige opmerkingen van het Rekenhof onderdelen betref-fen die ook worden behandeld in het kader van het advies dat geformuleerd werd door de Raad van State. Die opmerkingen liggen desgevallend mede aan de basis van de voorgestelde amendementen.

Mevrouw Christine Vandekerckhove, Eerste-audi-teur-revisor bij het Rekenhof, verklaart dat het ant-woord van minister Demeester-De Meyer op de opmerkingen van het Rekenhof volstaat. Het Rekenhof had in haar advies op enige onduidelijk-heden gewezen, maar die werden nu dankzij de uit-leg van de minister en de ingediende amendemen-ten opgehelderd.

IV. Algemene bespreking

1. Vragen en opmerkingen van de commissieleden

De heer Ward Beysen merkt op dat de Vlaamse regering in deze aangelegenheid terecht snel wil handelen. Hij heeft niet zozeer opmerkingen over de inhoud van het ontwerp van decreet, dan wel over de manier van behandeling ervan. Het gezeg-de dat haast en spoed zelden goed is geldt immers

ook in deze aangelegenheid. Het Vlaams Parle-ment werd door dit belangrijk ontwerp van decreet gevat op een ogenblik dat het advies van de Raad van State nog niet binnen was. De regering had er beter aan gedaan een volledig afgewerkt stuk – voorzien van het advies van het Rekenhof en de Raad van State – aan het parlement voor te leggen. In dat geval zou de bespreking veel vlotter zijn kunnen verlopen. Gelet op het belang van het ont-werp van decreet voor alle getroffen en van de natuurramp, vraagt de spreker dat het zo snel mogelijk in plenaire vergadering zou worden behandeld en dat de voorschotten aan de getroffe-nen zo snel mogelijk zouden worden uitbetaald.

De heer Georges Cardoen, voorzitter van de com-missie, stelt dat een spoedige behandeling van het ontwerp van decreet aangewezen was gelet op de rechtmatige verzuchtingen van de slachtoffers van de watersnood. Tegelijk met de ronddeling van het ontwerp van decreet werd het hoogdringend advies van de Raad van State ingewonnen. In plaats van de normaal voorziene drie dagen voor een spoed-advies, zijn er in de praktijk acht dagen verstreken vooraleer het advies werd uitgebracht.

Mevrouw Veerle Heeren wijst op het menselijke en materiële leed dat de watersnood in de getroffen gebieden (vooral Zuid-Limburg, het Hageland en de Antwerpse Kempen) heeft veroorzaakt. De nood aan hulp blijft ook één maand na de natuur-ramp groot. De Vlaamse regering is terecht snel en accuraat opgetreden. De spreker vraagt zich wel af of het niet doelmatiger zou zijn om – zoals ook het Rekenhof voorstelt – de wetgeving inzake het Rampenfonds aan te passen. Via het voorliggend ontwerp van decreet wordt er immers een tweede administratief kanaal gecreëerd. De spreker ver-wijst naar het voornemen van de federale regering tot aanpassing van het KB betreffende het Ram-penfonds, waardoor die regering een uitbetaling van 60% zou kunnen verrichten zonder dat er door de getroffen en al bewijsstukken over gemaakte kosten dienen te worden voorgelegd. Dat hoeft volgens de spreker evenwel geen afbreuk te doen aan het initiatief van de Vlaamse regering om een voorschottenregeling via de OCMW's uit te wer-ken.

Mevrouw Heeren verwijst naar artikel 5 waarin wordt bepaald dat de verdeling van het bedrag van één miljard frank zal gebeuren op basis van door de gouverneurs meegedeelde ramingen van het aantal getroffen woningen. Zij vraagt of er vandaag al enig zicht is op het aantal getroffen woningen. Op basis van welke gegevens wordt die raming ver-richt en is er in controle voorzien ? Zal erover wor-

den gewaakt dat de meestbehoefsten eerst aan bod komen ? Welke criteria dienen de OCMW's met andere woorden te hanteren bij het uitbetalen van voorschotten ? Dergelijke criteria lijken immers nodig om te vermijden dat de voorschottenregeling naargelang de gemeente verschillend zou worden toegepast.

Mevrouw Heeren vraagt verder binnen welke tijdsperiode de voorschotten dienen te worden terugbetaald. Allicht zullen er ook een aantal mensen zijn die niet in staat zijn om de voorschotten terug te betalen. Zullen de OCMW's uiteindelijk moeten opdraaien voor de factuur als blijkt dat sommige mensen hun voorschot niet (kunnen) terugbetalen ?

Volgens de heer Francis Vermeiren heeft de Vlaamse regering terecht getracht de getroffen mensen snel hulp te bieden. De federale regering is volgens hem op dat vlak in gebreke gebleven. Indien de federale regering zelf al over een voorschottenregeling zou beschikken, had men onder betere omstandigheden hulp kunnen bieden aan de getroffen mensen. De spreker wijst erop dat zijn gemeente in het verleden reeds als rampgebied werd erkend en dat de toen opgedane ervaring inzake financiële tegemoetkomingen niet al te positief was.

De heer Vermeiren sluit zich aan bij de vraag van de vorige spreker welke criteria er door de OCMW's dienen te worden gehanteerd wat het betalen van voorschotten betreft. Aan de OCMW's zal een maximumbedrag worden toegekend zodat – aldus minister Demeester-De Meyer – de kredieten niet zullen worden overschreden. Uiteraard is het van belang dat de kredieten niet worden overschreden. Wat als evenwel blijkt dat de schade dusdanig groot is dat het krediet van één miljard frank ontoereikend is ? Wie dient het eerst geholpen te worden door de OCMW ? Het is evident dat de meest hulpbehoevende het eerst aan bod moeten komen, maar er zijn op dat vlak geen criteria. De eerste de beste die zich met een dossier aandient zal allicht worden geholpen. Het is logisch dat bij gebrek aan objectieve criteria menselijke overwegingen de overhand zullen halen. De minister van Binnenlandse Aangelegenheden wil de OCMW's blijkbaar aansporen tot de nodige voorzichtigheid bij het behandelen van ingediende dossiers. Wat wordt daarmee precies bedoeld ? Zal het gebrek aan criteria niet leiden tot onzekerheid ? Hoe zal een en ander in de praktijk worden vertaald naar de lokale besturen ?

De heer Vermeiren verwijst naar het voornemen

van de federale regering om vooraf 60% te betalen van de schade-eis. Gelet op zijn ervaring uit het verleden en het feit dat mensen hun schade-eis wel eens durven overschatten, meent de spreker dat dit niet mogelijk is binnen het kader van de nu voorziene kredieten.

Ook mevrouw Vera Dua staat globaal positief tegenover het voornemen om de getroffen mensen vlugger te helpen. De trage werking van het Rampenfonds is immers algemeen bekend. Volgens de spreker is de watersnood voor een stuk ook veroorzaakt door een falend waterbeleid, hetgeen een Vlaamse bevoegdheid is. In die zin is het ook logisch dat de Vlaamse regering een regeling uitwerkt om de mensen sneller te betalen.

Mevrouw Dua vraagt zich af of er bij de beoordeling van de dossiers door de OCMW's geen willekeur zal spelen. Zij durft te rekenen op de kennis en ervaring van de OCMW's wat de sociale situatie van de getroffen mensen betreft. Niettemin vreest zij problemen op het ogenblik dat het maximumbedrag bereikt wordt. Hoe moet het OCMW op dat ogenblik moeilijke dossiers behandelen ? Moet er dan automatisch een weigering tot terugbetaling volgen ? De spreker veronderstelt dat niet voor alle ingediende dossiers er automatisch een terugbetaling door het Rampenfonds zal volgen. Wat als blijkt dat een voorschot werd betaald aan een persoon wiens dossier niet door het Rampenfonds wordt erkend ?

De heer Herman De Loor is van oordeel dat de Vlaamse regering alert heeft gereageerd op de watersnood via het voorliggend ontwerp van decreet. Door de snelle reactie zijn er hier en daar misschien enkele schoonheidsfoutjes op te merken, maar die wegen geenszins op tegen de dwingende noodzaak om snel te handelen. De spreker dringt er bij de regering wel op aan dat zij aan de OCMW's duidelijke richtlijnen zou verstrekken, zodat de getroffen mensen met zo weinig mogelijk moeilijkheden van terugbetaling zouden te kampen hebben.

De heer Georges Cardoen, voorzitter van de commissie, merkt op dat de beleidsverantwoordelijken op lokaal, provinciaal en gewestelijk niveau zich met bekwame spoed dienen te bezinnen over de oorzaken van de watersnood.

De heer André Kenzeler verheugt zich over het snelle optreden van de Vlaamse regering. Hij verklaart mee te leven met de inwoners en de beleidsverantwoordelijken van de getroffen gemeenten. Als beleidsverantwoordelijke staat men in dergelij-

ke situaties machteloos. De beleidsverantwoordelijken op elk niveau dienen nu een evaluatie te maken van de oorzaken van de overstromingen, zodat men die problematiek naar de toekomst beter zou kunnen beheersen. De spreker merkt op dat de lokale besturen in het verleden al belangrijke waterbeheersingswerken hebben uitgevoerd. Hij betreurt dat dergelijke openbare werken slechts traag kunnen vorderen, ingevolge de vertragingen van vele jaren door het uitblijven van de goedkeuring van de werken door de gemachtigde ambtenaar van stedenbouw. Zelfs al zijn in de gemeenten de wil en de middelen aanwezig om noodzakelijke werken uit te voeren, dan nog blijft men afhankelijk van de zegen van een ambtenaar waar blijkbaar niemand vat op heeft.

De heer Etienne van Vaerenbergh is van oordeel dat de regering met dit ontwerp van decreet goed en snel werk heeft geleverd.

De heer Marcel Logist stelt dat de beleidsvoerders op alle niveaus – polders en watering, gemeenten, provincies en gewest – hun volle verantwoordelijkheid dienen op te nemen. Door de veelheid aan actoren inzake het waterbeleid heeft niemand nog duidelijk zicht op die verantwoordelijkheid. Er dient te worden gestreefd naar een consensus tussen al die actoren om in de toekomst een goed waterbeleid mogelijk te maken.

2. Antwoorden van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën en Begroting en de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting

Minister Wivina De Meester-De Meyer stelt dat de federale regering voor particulieren zal tussenkomen ten belope van 60% van de schade-eis voorzover die begeleid is door een expert. Op die manier volgt men min of meer de werkwijze van de verzekeringsmaatschappijen als die – weliswaar los van een ramp – met schadeclaims worden geconfronteerd. De federale regering stelt nu een bedrag van 2,5 miljard frank ter beschikking om onmiddellijk uit te betalen aan particulieren ten belope van 60% van de schade, voorzover die door een deskundige werd vastgesteld. Dat uit te betalen bedrag aan particulieren is wel gelimiteerd tot maximum 2,5 miljoen frank. Met dat bedrag kunnen de werken snel worden aangevat. Zodra men dan over facturen beschikt kan men een dossier indienen om desgevallend het resterende bedrag te recupereren. Indien er achteraf geen herstelling volgt van de

schade en er dus geen facturen kunnen worden voorgelegd, blijft de uitbetaling bij die 60%.

De minister stelt dat op die manier ook de federale regering met een goede maatregel snel op de bal speelt. In het verleden moest men eerst een aanvraag doen bij het Rampenfonds die moest worden onderzocht en goedgekeurd. Vervolgens konden de werken worden aangevat en pas na de uitvoering ervan kon men op basis van facturen een vergoeding krijgen. Niettegenstaande de positieve federale 60%-maatregel, blijft het krediet van één miljard frank vanuit de Vlaamse overheid noodzakelijk om alle noden te lenigen.

Wat de bedrijven die schade hebben geleden betreft, zal de Vlaamse regering onderzoeken of er mogelijkheden zijn om te werken met de specifieke middelen uit het Waarborgfonds, waarvoor minister Van Rompuy bevoegd is.

Op de vraag van mevrouw Dua of de federale en Vlaamse procedures elkaar niet gaan doorkruisen, antwoordt de minister ontkennend. De bevoegdheidsverdeling laat de gewesten enkel toe om voorschotten te geven en niet om te financieren. De maatregelen zullen elkaar niet tegenwerken maar integendeel aanvullen.

De heer Luc Vermeiren, kabinetsmedewerker van minister Luc Martens, beaamt dit. Er werd door de Vlaamse en de federale regering gezamenlijk een omzendbrief verstuurd, waaruit blijkt dat de OCMW's al voorschotten kunnen uitkeren vooraleer er een schadedossier werd ingediend.

Minister Demeester-De Meyer geeft een concreet voorbeeld ter verduidelijking. Een getroffen particulier wiens elektrische apparaten onbruikbaar zijn geworden, gaat met zijn dossier naar het OCMW. Van het OCMW kan een bedrag worden verkregen dat nodig is om nieuwe apparaten aan te schaffen. Intussen wordt een dossier ingediend bij het Rampenfonds dat beoordeelt of de 60% kan worden uitbetaald. Die 60% wordt binnen de kortst mogelijke tijd uitbetaald. Het door het OCMW voorschoten bedrag wordt rechtstreeks teruggestort op de rekening van waaruit de betaling is gebeurd.

De heer Francis Vermeiren kan de goede bedoelingen op dit vlak wel bijtreden maar hij vreest toch voor de moeilijkheden die er zich in de praktijk zullen voordoen.

Wat de opmerkingen over de terugbetalingen en de mogelijkheid dat bepaalde personen niet zullen terugbetalen betreft, stelt de minister dat op dit

vlak een stuk verantwoordelijkheid bij het lokale niveau wordt gelegd. Het is immers ondenkbaar dat men dergelijke controles vanuit de Vlaamse regering zou organiseren voor ieder dossier afzonderlijk. Het is aan de OCMW's, die uiteindelijk het dichtst bij de mensen staan, om te oordelen over de nood tot uitbetaling van de voorschotten en om toe te zien op de terugbetalingen. Als er een uitbetaling door het Rampenfonds volgt zullen er zich allicht geen problemen stellen. Indien mocht blijken dat een dossier onterecht werd ingediend, moet het OCMW logischerwijze in overleg met de particulier bepalen wat er moet gebeuren.

De heer Luc Vermeiren, kabinetsmedewerker van minister Luc Martens, vult aan dat een en ander geregeld wordt in de wetgeving op het Rampenfonds. Er zijn samen met bovengenoemde omzendbrief modellen aan de OCMW's overgemaakt om rechtstreeks de tussenkomst van het Rampenfonds op een speciaal daartoe bestemde rekening te stor-ten.

Minister Leo Peeters benadrukt de complementariteit van de maatregelen op Vlaams en federaal niveau. De federale regering heeft volgens hem niet te laat gereageerd. Hij wijst erop dat er zeer snel een overleg kon worden georganiseerd tussen de betrokken ministers op federaal en Vlaams niveau. Er konden afspraken worden gemaakt inzake complementariteit van handelen en het uitvoeren van eenvoudige, duidelijke maatregelen ten gunste van de getroffen burgers.

De minister stelt dat in het bestaande Noodfonds een aantal mechanismen werden ingebouwd ter ondersteuning van de gemeentebesturen, die samen met de OCMW's instaan voor de begeleiding van de dossiers, en van de infrastructuurwerken die in de gemeenten zullen moeten worden uitgevoerd.

Wat de verdeling van de middelen betreft, wordt beroep gedaan op de gouverneur die optreedt als commissaris van de Vlaamse regering. De gouverneurs waren ook reeds belast met de coördinatie van de hulpverlening tijdens de watersnood zelf. Zij zijn vandaar goed geplaatst om te weten wat de noden en problemen in de verschillende gemeenten zijn. Daardoor beschikt de Vlaamse regering over vrij objectieve gegevens over de omvang van de schade. Die gegevens kunnen worden gehanteerd als basis voor de verdeling in een eerste fase van de middelen.

Wat de vraag naar criteria die door het OCMW moeten worden gehanteerd betreft, stelt de minis-

ter dat de OCMW's daar zelf over moeten oordelen. Zij beschikken over de nodige ervaring en terreinkennis om bij het beoordelen van dossiers met alle elementen rekening te houden. Zij handelen overeenkomstig artikel 59 van de OCMW-wet volgens de meest aangepaste methodes van het maatschappelijk werk.

Inzake de problematiek van de terugbetaling merkt de minister op dat er zich enkel problemen kunnen voordoen met de 40% die niet onmiddellijk door het Rampenfonds wordt uitbetaald. De minister verklaart volledig vertrouwen te hebben in de OCMW's wat de terugbetalingsmodaliteiten betreft.

De minister wijst erop dat de OCMW's bij het beoordelen van de dossiers over een discretionaire bevoegdheid beschikken. Zij moeten de dossiers beoordelen in functie van de beoordeling die eventueel zal gegeven worden aan de individuele dossiers. De dossiers die een gemeente verzamelt om ze door te sturen naar de gouverneurs kunnen ook ter beschikking worden gesteld van de OCMW's. De OCMW's moeten dus over volledige informatie kunnen beschikken en moeten die volledigheid gebruiken bij de beoordeling en de eventuele voorschottenregeling. Samenwerking tussen OCMW en gemeentebestuur is dus sterk aan te bevelen.

Wat de door de OCMW's te hanteren criteria betreft, verwijst ook de minister naar de gemeenschappelijke omzendbrief van de federale en de Vlaamse regering. Op die manier werd aan de lokale besturen duidelijke informatie verstrekt.

3. Replieken

De heer Ward Beysen merkt op dat men geconfronteerd wordt met een administratief kluwen, dat uiteraard toe te schrijven is aan de bevoegdheidsverdeling tussen staat en gewesten. Hij besluit uit de hele discussie dat alles veel eenvoudiger zou zijn geweest indien de federale overheid alerter zou hebben gereageerd. Hopelijk zullen de getroffen hiervan niet het slachtoffer worden.

De heer Mark Van der Poorten meent daarentegen dat ook de federale overheid met de 60%-maatregel bewezen heeft alert te reageren. Indien men de persberichten mag geloven, werd immers het KB betreffende het Rampenfonds reeds gewijzigd. De Vlaamse overheid dient aanvullend op te treden via het ter beschikking stellen van voorschotten. De federale overheid betaalt onmiddellijk 60% uit. De resterende 40% wordt slechts uitbetaald na het

voorleggen van facturen. Vooraleer die 40% is uitbetaald kan enige tijd verstrijken. Ook daar kunnen de OCMW's aan diegenen die het nodig hebben voorschotten geven.

De heer Hugo Marsoul is verwonderd over de geleverde kritiek op de federale regering. Vroeger waren er mensen die geen schadeclaim konden indienen omwille van hun onvermogen. Wederbelegging was immers niet vanzelfsprekend. Nu gaat men ervan uit dat er een vermoeden is van wederbelegging. De federale overheid is bereid 60% van de kosten vooraf te betalen, op voorwaarde dat het dossier onder auspiciën van de gouverneur ingediend werd. Voor de resterende 40% dient de totaliteit van de facturen te worden voorgelegd. Dat is een zeer belangrijke wijziging ten opzichte van vroeger. Het is eveneens een duidelijke indicatie dat de federale regering het belang van de problematiek niet onderschat. Dat blijkt ook uit het feit dat de federale regering een aantal andere belangrijke prioriteiten terzijde heeft geschoven om de nood ingevolge de watersnood te kunnen lenigen.

De heer Marsoul meent op het terrein een zekere moedeloosheid te kunnen waarnemen, met name bij de meest kwetsbare groepen zoals senioren en gehandicapten. Als men dus vanuit de federale én de Vlaamse regering snel kan inspelen op de problemen, zal dat een hele opluchting betekenen voor de getroffen particulieren. De spreker vraagt ook bijzondere aandacht voor die categorie die ingevolge de gebeurtenissen kwetsbaar is geworden.

De spreker is van oordeel dat het men zich niet te zeer moet vastpinnen op de schuldvraag. Allicht zijn er op elk niveau wel fouten gebeurd. De grootste oorzaak waren uiteindelijk de weersomstandigheden. Daarnaast zullen er een aantal conclusies moeten getrokken worden op basis van een evaluatie van de gebeurtenissen. Die moeten betrekking hebben op beleidsmaatregelen maar ook op de coördinatie.

V. Artikelsgewijze bespreking

Minister Leo Peeters verklaart dat de Vlaamse regering een aantal amendementen zal voorstellen om tegemoet te komen aan opmerkingen van de Raad van State en het Rekenhof.

Artikel 1

Op dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het artikel wordt aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 1 bis

Een amendement voorgesteld door de Vlaamse regering strekt ertoe een artikel 1bis in te voeren, waarin wordt verduidelijkt welke OCMW's worden bedoeld, met name deze van de gemeenten die als rampgebied zijn erkend (Stuk 1139 (1998-1999) – Nr. 3). Minister Leo Peeters verklaart dat met dit amendement wordt tegemoetgekomen aan de opmerkingen van de Raad van State.

Het amendement wordt aangenomen met 12 stemmen. Na vernummering wordt dit artikel 2.

Artikel 2

Een amendement voorgesteld door de Vlaamse regering strekt ertoe dit artikel te vervangen (1139/3). Minister Leo Peeters verklaart dat dit amendement vooral bedoeld is om de redactie af te stemmen op het vorige amendement. Door dit artikel wordt de discretionaire bevoegdheid van de OCMW's bij de behandeling van de aanvragen voor voorschotten bevestigd. Dit impliceert dat de OCMW's de nodige voorzichtigheid aan de dag moeten leggen in die zin dat uit een onderzoek op het eerste zicht moet blijken dat de aanvrager voor een financiële tegemoetkoming in aanmerking komt. Hoe groter de twijfel omtrent een financiële tegemoetkoming lastens het Rampenfonds, hoe kleiner het voorschot, lijkt hier volgens de minister de aanbevelenswaardige houding.

Het amendement wordt aangenomen met 12 stemmen. Na vernummering wordt dit artikel 3.

Artikel 3

Op dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd. Het artikel wordt aangenomen met 12 stemmen. Na vernummering wordt dit artikel 4.

Artikel 4

Een eerste amendement van de Vlaamse regering strekt ertoe de woorden "van de gemeenten erkend in toepassing van de wet van 12 juli 1976 betreffende natuurrampen" te schrappen (1139/3/A). Op die manier wordt dit artikel in overeenstemming gebracht met artikel 1bis.

Een tweede amendement voorgesteld door de Vlaamse regering strekt ertoe de voorlaatste zin te

vervangen (1139/3/B). Door deze aanpassing wordt nogmaals uitdrukkelijk bevestigd dat de OCMW's bij de behandeling van de aanvragen over een discretionaire bevoegdheid beschikken.

Beide amendementen evenals het geamendeerde artikel worden aangenomen met 12 stemmen. Na vernummering wordt dit artikel 5.

Artikel 5

Op dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het artikel wordt aangenomen met 12 stemmen. Na vernummering wordt dit artikel 6.

Artikel 6

Een eerste amendement voorgesteld door de Vlaamse regering strekt ertoe de eerste zin te vervangen (1139/3/A). Met deze wijziging wil de Vlaamse regering tegemoetkomen aan de opmerking van de Raad van State dat het terwille van de duidelijkheid aanbeveling verdient te specificeren welke natuurlijke persoon als rekenplichtige zal optreden. De rekeninghouder wordt met name de ontvanger van het OCMW.

Een tweede amendement voorgesteld door de Vlaamse regering strekt ertoe de woorden "en van de controle erop door het Rekenhof" te schrappen (1139/3/B). Minister Leo Peeters verklaart dat aldus ten dele wordt tegemoetgekomen aan de opmerking ter zake van de Raad van State. De zinsnede in het ontwerp van decreet betreffende de bevoegdheid van de Vlaamse regering "om de modaliteiten van de organisatie van de rekenplichtigheid te bepalen" wordt in het ontwerp behouden, omdat deze op zich niet raakt aan de rekenplichtigheid zelf, maar tot doel heeft soepele modaliteiten van organisatie in te stellen.

Beide amendementen evenals het geamendeerde artikel worden aangenomen met 12 stemmen. Na vernummering wordt dit artikel 7.

Artikel 7

Een amendement voorgesteld door de Vlaamse regering strekt ertoe de woorden "of van het Rekenhof" te schrappen (1139/3). De minister merkt op dat de controle ter plaatse door een vertegenwoordiger van het Rekenhof hoe dan ook mogelijk is, en dit op grond van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof.

Het is dus overbodig dit in het decreet op te nemen.

Het amendement en het geamendeerde artikel worden aangenomen met 12 stemmen. Na vernummering wordt dit artikel 8

Artikel 8

Op dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd. Het artikel wordt aangenomen met 12 stemmen. Na vernummering wordt dit artikel 9.

Artikel 9

Een amendement voorgesteld door de heer Georges Cardoen strekt ertoe op de eerste regel het jaartal "1990" te vervangen door het jaartal "1991" (1139/3). De heer Cardoen verklaart dat het decreet betreffende het Investeringsfonds dateert van 20 maart 1991 en niet 1990.

Het amendement en het geamendeerde artikel worden aangenomen met 12 stemmen. Na vernummering wordt dit artikel 10.

Artikel 10

Op dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd. Het artikel wordt aangenomen met 12 stemmen. Na vernummering wordt dit artikel 11.

VI. Eindstemming

Het geamendeerde ontwerp van decreet houdende begrotingstechnische aanpassingen in het licht van de bijstandsverlening ingevolge de watersnood van september 1998 wordt eenparig aangenomen met 12 stemmen.

De verslaggever,

Veerle HEEREN

De voorzitter,

Georges CARDOEN

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**Artikel 1**

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewest-aangelegenheid.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder "OCMW" : het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de gemeenten ten aanzien waarvan, met toepassing van de wet van 12 juli 1976 betreffende het herstel van zekere schade veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen, is beslist dat zij vallen binnen de geografische uitgestrektheid van de als algemene ramp erkende watersnood van september 1998.

Artikel 3

Aan de OCMW's wordt de mogelijkheid gegeven om aan de ingezetenen van hun gemeenten, slachtoffers van de watersnood van september 1998, voorschotten op de eventuele financiële tegemoetkomingen van het Rampenfonds te verstrekken.

Artikel 4

Hiervoor wordt een rekening voor orde geopend met als nummer 83.20 op het programma 53.1 die een debettoestand mag vertonen van maximaal 1.000.000.000 BEF.

Artikel 5

Voor elk OCMW wordt een financiële rekening bij de NV Gemeentekrediet geopend. Deze financiële rekeningen zullen deel uitmaken van de kastoe-stand van de Vlaamse Gemeenschap zoals gedefinieerd in artikel 2 van het decreet van 16 december 1997 houdende bepalingen inzake het kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap. De OCMW's kunnen vanuit deze financiële rekeningen een voorschot betalen aan de slachtoffers in afwachting van de eventuele uitbetaling door het Rampenfonds. Het saldo van de financiële reke-

ning mag negatief zijn en wordt bepaald door de bedragen vastgesteld overeenkomstig artikel 6.

Artikel 6

De Vlaamse regering bepaalt de verdeling van het in artikel 4 vermelde maximumbedrag dat aan elk individueel OCMW wordt toegekend. Deze verdeling gebeurt op basis van de door de Gouverneurs meegedeelde raming van het aantal getroffen woningen.

Artikel 7

De ontvanger van het OCMW is de rekeninghouder van de in artikel 5 bedoelde rekening en fungeert als rekenplichtige van de Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse regering bepaalt op voordracht van de bevoegde minister en van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting de modaliteiten van de organisatie van de rekenplichtigheid.

Artikel 8

De verantwoordingsstukken worden door de OCMW's bewaard. Een gemachtigde ambtenaar van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap kan de bewijsstukken ter plaatse controleren.

Artikel 9

De NV Gemeentekrediet wordt ertoe gemachtigd op eerste verzoek van de Vlaamse Gemeenschap het bedrag van de door de OCMW's aan particulieren toegekende voorschotten op de tussenkomst uit het Rampenfonds, vanaf 15 december 2000 ambtshalve af te nemen van de rekening-courant van de OCMW's, indien de in artikel 5 geopende rekeningen een debetsaldo vertonen.

Artikel 10

In artikel 2bis van het decreet van 20 maart 1991 betreffende het Investeringsfonds ter verdeling van de subsidies voor bepaalde onroerende investeringen die in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest door of op initiatief van de provincies, de gemeenten of de Vlaamse Gemeen-

schapscommissie worden gedaan, gewijzigd bij de decreten van 25 juni 1992, 6 juli 1994 en 21 december 1994 worden volgende wijzigingen aangebracht :

- tussen de woorden "aan belangrijke bijkomende" en "uitgaven waardoor hun gewone begroting" worden de woorden "en niet te voorziene" bijgevoegd ;
- de woorden "waardoor hun buitengewone begroting op een uitzonderlijke en niet te voorziene wijze wordt bezwaard" worden geschrapt.

Artikel 11

In artikel 2bis van het decreet van 7 november 1990 tot vaststelling van de regelen inzake de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds, gewijzigd bij decreet van 6 juli 1994 worden volgende wijzigingen aangebracht :

- tussen de woorden "aan belangrijke bijkomende" en "uitgaven waardoor hun gewone begroting" worden de woorden "en niet te voorziene" bijgevoegd ;
 - de woorden "waardoor hun gewone begroting op een uitzonderlijke en niet te voorziene wijze wordt bezwaard" worden geschrapt.
-